

Nr 194. Justeringar och kompletteringar av ekonomi för 2012

(KSN-2011-0571)

Kommunfullmäktige

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta

att med anledning av förändrad organisation och ansvarsfördelning samt förändrade ekonomiska förutsättningar för 2012 fastställa kommunbidrag för samtliga nämnder enligt *bilaga 1*,

att fastställa justerad investeringsbudget för 2012 enligt *bilaga A*,

att fastställa en justerad resultaträkning samt budget för finansförvaltningen enligt *bilaga 2*,

att genomföra ombudgetering mellan verksamhetsområden enligt *bilaga 3*,

att fastställa budget för den gemensamma nämnden för räddningstjänst i Uppsala, Tierp och Östhammars kommuner enligt *bilaga 4*,

att fastställa budget för den gemensamma nämnden för överförmyndarverksamheten i Uppsala, Knivsta, Heby, Tierp, Älvkarleby och Östhammars kommuner enligt *bilaga 5*, samt

att ändra avkastningskravet 2012 för Uppsala Stadsteater AB motsvarande en miljon kronor i inlighet med föredragningen.

Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wårnsberg och Hilde Klasson (alla S) reserverar sig enligt *bilaga 6*, utsändes separat.

Maria Gardfjell och Johan Lundqvist (båda MP) reserverar sig enligt *bilaga 7* utsändes separat.

Ilona Sztatmari Waldau (V) reserverar sig enligt *bilaga 8*, utsändes separat.

Uppsala den 23 november 2011

På kommunstyrelsens vägnar

Gunnar Hedberg/*Astrid Anker*

I avgörandet deltagande: Gunnar Hedberg, Cecilia Forss, Liv Hahne, Christopher Lagerqvist (alla M), Mohamad Hassan, Cecilia

Hamenius (båda FP), Stefan Hanna (C), Ebba Busch (KD), Marlene Burwick, Erik Pelling, Ulrik Wårnsberg, Hilde Klasson (alla S), Maria Gardfjell, Johan Lundqvist (båda MP) och Ilona Sztatmari Waldau (V).

Dessutom närvarande: Fredrik Ahlstedt (M), Peter Nordgren (FP), Karin Ericsson (C), Irene Zetterberg (S), Frida Johnsson (MP) och Emma Wallrup (V).

Ärendet

Kommunfullmäktige har i juni 2011 tagit beslut om IVE 2012-2015.

En rad förändringar i Uppsala kommuns organisation, verksamheter och ändrade allmänna ekonomiska förutsättningar är en orsak till att det nu behövs ett kompletterande beslut avseende ekonomi.

En stor verksamhetsförändring är att ansvaret för bland annat planering och finansiering av kollektivtrafiken överförs till landstinget i Uppsala län. Det är resultatet av en ny lagstiftning som innebär att en ny kollektivtrafikmyndighet skapas. Överenskommelse om skatteväxling och andra frågor knutna till det ändrade huvudmannskapet träffades under våren. I detta ärende finns ytterligare konsekvenser redovisade.

En annan viktig orsak är den organisationsförändring som innebär att en del ansvarsområden flyttas mellan nämnder och nya nämnder skapas. Nämnden för serveringstillstånd och lotterier upphör och ansvaret för nämndens frågor överförs till miljö- och hälsovårdsnämnden. Ytterligare en stor organisatorisk förändring är att ett nytt samlat kontor för flera nämnder på samhällsbyggnadsområdet skapas, kontoret för samhällsutveckling.

Den omfattande ekonomiska kris som påverkar stora delar av världsekonomin med sjunkande ekonomisk tillväxt, även för Sverige, är ett annat skäl för det ekonomiska beslutet. Det föreslås inget beslut om ny IVE utan en anpassning till minskade ekonomiska intäkter till kommunen.

Enligt den senaste prognosen från Sveriges kommuner och landsting kommer intäkterna för 2012 att bli 95 miljoner lägre än vad som tidigare redovisats. För att möta dessa mins-

kade intäkter innebär förslaget att nämnderna får en mindre uppräknings på kommunbidraget än det som beslutades i IVE i juni 2011. Kommunbidragets uppräknings minskas med 1 procentenhet. Genom denna åtgärd kan kommunen behålla ett överskott som kan komma att behövas om samhällsekonomin skulle försämrats ytterligare.

Eftersom skolan är ett starkt prioriterat område för Alliansen tillförs barn- och ungdomsnämnden 25 miljoner kronor för att värna kvaliteten i grundskolan.

De beslut som nu föreslås är uttryck för ansvarstagande för ekonomi och verksamhet. Det är fortfarande en ökning av kommunbidraget till kommunens verksamheter jämfört med föregående år och de prioriteringar som gjordes i IVE-beslutet ligger fast.

From 2012 bedrivs både överförmyndarverksamhet och räddningstjänst i form av gemensamma nämnder där Uppsala är värdkommun. Värdkommunen ska för en gemensam nämnd fastställa nämndens totala budget. I nu aktuellt ärende har därför dessa två beslut infogats.

För varje del i de justeringar och komplettering som görs lämnas i det följande en separat redovisning.

Bilagorna 1-5 med underbilagor utsändes separat.

Förändrade ekonomiska förutsättningar

1. Lägre beräknade skatteintäkter

En ekonomisk oro har spridit sig i Europa som en följd av den skuldskris som blommat ut i främst Sydeuropa. Svensk ekonomi är så intimt sammanflätad med Europa, som varande ett exportland där Europa utgör vår främsta handelspartner, att krisen även påverkar Sverige. De senaste prognoserna från Sveriges Kommuner och Landsting har successivt justerat ned ökningstakten för skatteunderlaget. De nedjusteringar som gjorts har medfört att skatteintäkterna för 2012 nu bedöms vara 95 mnkr lägre än de som ingår i beslutet om IVE 2012-2015 från juni 2011. Med anledning av detta föreslås kommunbidragen för samtliga nämnder, med undantag av gemensam nämnd för räddningstjänst, sänkas motsvarande en

procent av det kommunbidrag som fastställdes i beslutet om IVE 2012-2015. Denna justering görs som sista åtgärd efter det att övriga justeringar som beskrivs i detta ärende har genomförts. Resultatet av dessa justeringar återges i *bilaga 1*.

2. Kvalitet i grundskolan värnas

Skolan är ett starkt prioriterat område för Alliansen varför barn- och ungdomsnämnden för fortsatt satsning på kvalitet i grundskolan tillförs 25 mnkr. Dessa 25 mnkr fördelas med 10 mnkr till elever med särskilda behov, elevhälsa och antimobbingsarbete och 15 mnkr för att stärka eleverns förmåga att läsa, skriva och räkna.

Denna justering återges i *bilaga 1*.

3. Kultursatsningen i IVE 2012-2015 breddas

I samband med kommunfullmäktiges behandling av IVE 2012-2015 gjordes en särskild satsning på kulturen där kommunbidraget till kulturnämnden förstärktes med tre miljoner kronor. För att kultursatsningen ska få ett starkare uttryck föreslås att även Uppsala Stadsteater AB ska få en förstärkning som ges i form av en utökning av aktieägartillskottet med 1,0 mnkr. Det innebär att aktieägartillskottet ska uppgå till 60,4 mnkr för 2012, 61,9 mnkr för 2013, 63,5 mnkr för 2014 samt 65,0 mnkr för 2015. Utöver aktieägartillskotten från Uppsala Stadshus AB finns även en ersättning till stadsteatern från Uppsala kommun om en miljon kronor per år. I IVE för 2013-2016 kommer de belopp som redovisas ovan att inarbetas.

4. Föreningsrådet

Föreningsrådet och diskrimineringsbyrån får idag sin finansiering genom bidrag från ett flertal nämnder utifrån till de olika nämndernas målgrupper. En mer permanent finansiering för föreningsrådet om 535 tkr föreslås from 2012 istället ske genom idrotts- och fritidsnämnden. Det innebär att äldrenämndens och kommunstyrelsens ekonomiska ramar justeras med 135 tkr respektive 300 tkr och att motsvarande belopp tillförs idrotts- och fritidsnämnden för ändamålet. Redan idag används 100 tkr hos nämnden för detta ändamål vilket

gör att nämnden from 2012 har 535 tkr som basfinansiering av föreningsrådet. (Justeringen är inarbetad i *bilaga 1* och preciseras i *underbilaga 1.5*.)

Ekonomiska konsekvenser av redan fattade beslut

1. Ny organisation för samhällsutveckling

De nämnder som arbetar med den tekniska samhällsutvecklingen förändras och ett gemensamt kontor för arbetet skapas genom att merparten av de uppgifter och ansvar som nu finns hos fastighetsnämnden, byggnadsnämnden, fritids- och naturvårdsnämnden samt gatu- och trafiknämnden fördelas på fyra nya nämnder, vilka ska betjänas av kontoret. De nya nämnderna är gatu- och parknämnd, idrotts- och fritidsnämnd, fastighetsägarnämnd samt plan- och byggnadsnämnd. De uppgifter hos nuvarande fyra nämnder som inte fördelas till de nya nämnderna är mark- och exploatering som kommunstyrelsen får ansvaret för respektive lantmäteriverksamhet som miljö- och hälsoskyddsnämnden får ansvaret för.

Dessa förändringar innebär att de enligt IVE 2012-2015 beslutade kommunbidragen hos de fyra nämnderna, vilka upphör vid årsskiftet, fördelas till de fyra nya nämnderna samt kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden. Investeringsbudgeten som nu ligger hos de fyra avlämnande nämnderna fördelas på motsvarande sätt som för kommunbidragen. (Justeringen är inarbetad i *bilaga 1* och preciseras i *underbilagorna 1.1 och 1.2* medan investeringarna redovisas i *bilaga A*.)

2. Avveckling av nämnden för serveringstillstånd och lotterier

I anslutning till ovan beskrivna förändringar kommer nämnden för serveringstillstånd och lotterier att upphöra. Nämndens verksamhet överförs till miljö- och hälsoskyddsnämnden som därför tillförs det kommunbidrag som beslutats för nämnden för serveringstillstånd och lotterier avseende 2012 med undantag av den beräknade ersättningen för politisk verksamhet. Pengarna för politisk verksamhet fördelas mellan gatu- och parknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden som finansiering av de

ökade arvodeskostnaderna i dessa två nämnder.

3. Nytt internhyressystem

Kommunfullmäktige beslutade 29 augusti 2011, § 147, om ett nytt internhyressystem för pedagogiska verksamhetslokaler. Systemet ger dels ökad flexibilitet för hyresgästen dels en lokalhyra som bättre ska spegla lokalernas standard och funktionalitet.

I samband med att systemet införs görs en justering av ansvaret för gymnastiklokaler där den som bedriver utbildningsverksamhet hyr dessa lokaler efter behov dagtid medan idrotts- och fritidsnämnden hyr dem för föreningslivets behov kvällstid. För att neutralisera denna förändring föreslås idrotts- och fritidsnämnden tillföras ett utökat kommunbidrag motsvarande den hyra som nämnden kommer att bära. Motsvarande sänkning görs av kommunbidragen för barn- och ungdomsnämnden respektive utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden svarande mot en lägre eleversättning som följd av hyressänkning för skollokaler. (Justeringen är inarbetad i *bilaga 1* och preciseras i *underbilaga 1.3*.)

En ytterligare komponent i hyressystemet är att det finns en maximal hyresnivå som kan tillämpas mot hyresgäst. För varje lokaltyp har fastställts tre hyresnivåer där skillnaderna representerar lokalernas standard och funktionalitet från ett brukarperspektiv.

Vissa tillkommande nyproducerade lokaler har en kostnad som överskrider den högsta hyresnivån. För dessa lokaler blir den hyra som hyresgästen ska betala lika med den högsta hyresnivån plus tio procent av merkostnaden. Resterande merkostnad ersätts fastighetsägarnämnden för genom ett kommunbidrag. För 2012 har beräknats att den kostnad som fastighetsägarnämnden har för nya tillkommande lokaler där hyran från hyresgästen inte täcker kostnaden uppgår till 10 mnkr. Då beloppet är preliminärt och därmed behäftat med en osäkerhet föreslås att det ska budgeteras inom finansförvaltningen och fastställas under 2012 när ett mer precist underlag finns för handen.

4. Ansvaret för kollektivtrafik

Genom beslut i kommun- och landstingsfull-

mäktige har kollektivtrafikmyndigheten för Uppsala län placerats hos landstinget. För att landstinget ska kunna finansiera trafiken har en skatteväxling genomförts innebärande att 49 öre överförs från länets kommuner till landstinget. Uppsala kommun har i IVE 2012-2015 budgeterat för kollektivtrafiken då något beslut om att föra över ansvaret till landstinget inte förelåg när IVE:n bereddes. I *underbilaga 1.4* redovisas dels vilken förändring av skatteintäkterna som skatteväxlingen ger dels vilka kostnader i beslutad IVE som kan avvecklas som en följd av att kollektivtrafiken övergått till landstinget. Trots att det i IVE 2012-2015 fanns utökade kommunbidrag inplanerade för kollektivtrafiken kommer den skatteintäktsminskning som skatteväxlingen ger att överstiga den kostnadsminskning som utrangering av kommunbidraget ger. Den främsta orsaken till detta är att skatteväxlingen lades på en högre nivå än vad kostnaderna hos kommunerna var samt att värdet av skatteväxlingen har ökat genom att skatteunderlag för 2012 är högre än det underlag som växlingen baserades på.

Kvar för kommunerna är att svara för den infrastruktur som behövs för kollektivtrafiken såsom hållplatslägen, bussfiler och bussterminaler. Detta åtagande var inte föremål för skatteväxling utan ligger kvar hos ansvarig nämnd, gatu- och parknämnden. Utöver ansvaret att hålla viss infrastruktur ska kommunen i samspel med landstinget och övriga kommuner delta i kollektivtrafikplaneringen genom de organ som inrättas i enlighet med den nya lagstiftningen. För detta ändamål anvisas 2,0 mnkr till gatu- och parknämnden. (Justeringen är inarbetad i *bilaga 1* och preciseras i *underbilaga 1.1*.)

5. Ombudgetering för ökad precision

Inom nämnden för vuxna med funktionshinder, vilken från kommande årsskifte ska byta namn till nämnden för hälsa och omsorg, föreslås en ombudgetering mellan verksamheter. En ombudgetering innebär ingen förändring av nämndens samlade kommunbidrag utan den görs för att öka precisionen avseende hur nämndens totala budget fördelas på verksamheter. (*Bilaga 3*.)

6. Gemensam nämnd för räddningstjänst

Fr o m 2012 inrättas en gemensam nämnd, räddningsnämnden, för räddningstjänst i Uppsala, Tierp samt Östhammars kommuner med Uppsala kommun som värdkommun. Det innebär att Uppsala kommunfullmäktige ska fastställa budget för den gemensamma nämnden. Budgeten ska bl.a. redovisa nämndens ersättning från de tre samverkande kommunerna. Uppsala kommuns del av ersättningen till nämnden preciseras så den kan stämmas av mot beslutet om IVE 2012-2015. I förslaget till justering av kommunbidragen, enprocentsminskningen, har räddningsverksamheten undantagits då överenskommelse redan nåtts med samverkande kommuner om grunden för fastställande av kommunbidrag. (*Bilaga 4*.)

Räddningsnämnden kommer att ha ett större investeringsbehov än vad som gällt för nuvarande räddnings- och beredskapsnämnd. Den gemensamma nämnden ska dels under 2012 från tidigare kommunalförbund Norduppland förvärva förbundets räddningsmateriel och fordon till bokfört värde dels svara för en mer omfattande verksamhet där behovet att förnya materiel och fordon är omfattande för att få en enhetlig standard inom nämnden. Långsiktigt är räddningsnämndens årliga investeringsbehov bedömt till 30 mnkr medan det för 2012 erfordras 5 mnkr ytterligare för att finansiera köpet från kommunalförbundet. Beloppet hämtas från posten "Ej fördelat" varför avslutningen av investeringsverksamheten inte ökar. (Investeringarna redovisas i *bilaga A*.)

7. Gemensam nämnd för överförmyndarverksamhet

Sedan 2011 finns en gemensam nämnd för överförmyndarverksamhet i Uppsala län. I nämnden ingår samtliga kommuner i länet med undantag för Håbo och Enköping. Någon budget för nämnden 2011 har inte tagits i Uppsala som är värdkommun. Beslutet i IVE 2011-2014 samt IVE 2012-2015 avsåg endast Uppsalas del i den gemensamma nämnden. För 2012 kompletteras därför tidigare beslut genom att den gemensamma nämndens budget föreslås bli fastställd enligt *bilaga 5*.

8. *Investeringsbudget för kommunstyrelsen 2012*

I IVE 2012-2015 görs en satsning på att öka kommunens interaktion med medborgarna genom utökning av de sk E-tjänsterna. För det ändamålet anvisades både kompletterande kommunbidrag och en utökad investeringsbudget för kommunstyrelsen from 2012. Av texten i IVE 2012-2015 framgår att utökningen av investeringsbudgeten avseende E-förvaltning gjordes med 15 mnkr för att sammantaget bli 20 mnkr för 2012. I den tabell som redovisar investeringar per nämnd blev dock detta belopp inte infört varför en komplettering föreslås av tabellverket där de ytterligare 15 mnkr förs till kommunstyrelsen. Beloppet hämtas från posten "Ej fördelat" varför omslutningen av investeringsverksamheten inte ökar. (Investeringarna redovisas i *bilaga A*.)

9. *Finansförvaltningen*

Samtliga beslut och förändringar som redogörs för i ärendet har inarbetats i en uppdaterad budget för finansförvaltningen, *bilaga 2*. Utifrån budget för finansförvaltningen har även en ny resultaträkning för 2012 tagits fram vilken även den återfinns i *bilaga 2*. I finansförvaltningen har erfarenheten från uppföljning och analys av 2011 inarbetats innebärande att de pensionskostnader som inte bärs i verksamheten genom påslag på medarbetarnas lönekostnad nu budgeteras inom finansförvaltningen.

Sammanfattning

I det förslag till justerad ekonomi för 2012 som nu presenteras är resultatnivån 48 mnkr motsvarande 0,6 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Med den lig-gande investeringsbudgeten kan självfinansieringsgraden för 2012 beräknas till 46 procent.